

KÖZIGAZGATÁS

Miért késik a fizetésrendezés?

(Saját tudósítónktól.) A márciusi közgyűlésen Dobay Gyula dr. interpellációt intézett a polgármesterhez, hogy miért késik olyan sokáig a városi tisztviselők fizetésrendezése. A felelet az interpellációra az volt, hogy néhány nap múlva összehívják a szervező bizottságot, amely egy végleges javaslattal elintézi majd a fizetésrendezés ügyét. Taschler Endre főjegyző, aki a tanács nevében válaszolt, kijelentette még azt is, hogy a szervező bizottság kebeléből kiküldött szűkebbkörű bizottság már *elkészült a fizetésrendezési javaslat áttanulmányozásával*, pontokba foglalta a szükséges módosításokat, szóval készen áll arra, hogy véleményét a szervező bizottság teljes ülése elé terjessze. Ilyenformán — mondotta akkor a főjegyző — a fizetésrendezésről szóló javaslat az áprilisi közgyűlés elé kerülhet.

Áprilisban vagyunk már, semmit sem tudunk még arról, hogyan kívánja megoldani a szervező bizottság a fizetésrendezés ügyét. A városi tisztviselők türelmetlenül várják már a szervező bizottság összehívását, sőt sokan azt vélik, hogy a javaslat azért késik, mert *magasabbrangu városi tisztviselők pressziója folytán egyes sérelmeken nem akarnak változtatni.*

— A látszat ez — mondotta nekünk egy városi tisztviselő — mert különben igazán érthetetlen, hogy miért húzzák-halasztják ezt a ránk nézve annyira fontos ügyet, amely más városokban már régen elintézésre nyert, aminthogy elintézésre kellett nyernie az új városi törvény értelmében. Nálunk azonban ezt érthetetlen okból elhanyagolják, holott a tisztviselők ettől várják helyzetük valamelyes javulását s a türelmetlenségen igazán nem lehet csodálkozni, ha tekintetbe vesszük, hogy a tisztviselők anyagi helyzete a súlyos viszonyok miatt napról-napra súlyosabb, sőt sokaknál szinte elviselhetetlen lesz. A tisztviselők zsebére érinti a fizetésrendezés ügye s így érthető, ha sokan el vannak keseredve azért, mert noha hónapokkal ezelőtt kezdtek már tárgyalni a javaslatot, még mindig nem tudják, sorsuk milyen javulását várhatják a fizetésrendezési javaslattól. Mondom, az egészen az a látszata van, hogy egyes sérelmeket nem akarnak kiküszöbölni a javaslatból s mert mégis tartanak az érdekeltek tiltakozásától, hát az utolsó pillanatra hagyják az egészet.

Tessék elhinni, van abban némi igazság, amit ez az elkecseregetett tisztviselő mondott. A lapok is szinte napról-napra interpellálnak a fizetésrendezés dolgában, de azok az urak, akik ezt az ügyet intézik, semmit se akarnak tudni a dolgról. Hiszen már most is alig van idő a javaslat letárgyalására, még akkor is, ha a szűkebbkörű bizottság el is készült az áttanulmányozással és módjában áll végre, hogy kész véleménnyel lépjen a nagybizottság ülése elé. Az áprilisi közgyűlést az eddigi szokástól eltérően minden valószínűség szerint hamarabb tartják meg, talán a hónap első felében s igazán az utolsó pillanatra marad, hogy a tisztviselők és a közönség megismerjék a módosított javaslatot. A szervező bizottság sem csalhatatlan ám s látha egyben-másban tévedett és nem úgy oldotta meg a kérdést, mint ahogy azt a tisztviselők és a város érdeke közösen megkívánja. Akkorára, amikor majd a javaslat a közgyűlés elé kerül, a törvényhatósági bizottság minden tagjának legalább is olyan alaposan kell ismernie a javaslatot, mint a szervező bizottságnak, különben még csak hozzá sem szólhat. Talán ezt akarják egyes városi urak elkerülni a sok-sok szóbeszédre okot adó késedelmességgel?

**Hirdessen a
Délmagyarországban**

KÖZGAZDASÁG.

Beruházások a MAV-nál.

(Saját tudósítónktól.) A munkaalkalmak mostani szomorú helyzete mellett riasztó hírként kelt szárnyra az az állítás, hogy az államvasutak több mint másfélszáz milliós beruházó programjából ez évben alig harmad rész kerül kivitelre. Az érdekeltek részéről a *Gyárilárosok Országos Szövetsége* április harmadikára gyűlést hívott egybe, hogy tiltakozzék a gyárilárosok súlyosan érintő veszedelem ellen.

A szárnyaló hír szerint a Máv. 156 millió koronára tervezett beruházásai helyett ez idén csak 30—40 millió értékűt valósítanak meg. A megszorítás okául azt emlegetik, hogy a háború rengeteg költsége kimerítette az állampénztárt és a gazdasági érdekekre előirányzott milliókat másra használták föl. Ha ez igaz volna is, az iparosok, közvetve legalább, nem igen vallnák kárát. A katonai célokra elköltött milliók jó része ugyanis kaszárnyaépítés és más hasonló utakon a magyar iparvállalatoknak jut. Viszont a kereskedelem, ipar, mezőgazdaság, szóval minden gazdasági erő életbevágó érdeke, hogy a vasút fejlesztése csorbát ne szenvedjen.

Az államvasutak vezetősége részéről *Hegyesfalvi Lajos* elnökgazdátó-helyettes kérték meg, aki a leghatározottabban rácsúfolta a hircsúszásra. Ezt mondta:

— A Máv. költségvetésében ugyanis csak azokat a tétteleket állítottuk be, melyek *előadhatatlanok*. Igen kockázatos lenne, ha a megállapított kereteket *nagy mértékben* szűkítenénk. Értekezünk bizonyos kisebb terjedelmű redukálásokról, de végeredményben a kereskedelmiügyi minisztériumnak javasolt megszorítások messze esnek attól az aránytól, mellyel a gyárilárosokat oktanul megijesztették.

A vasút költségvetésében vagonbeszerzésre husz milliót, lokomotivra pedig 19,112,000 koronát irányoztak elő. A járművek szállítására a Máv. már tavaly szerződéseket kötött, a gyárak munkába vették a kocsikat, visszavonni a megrendelést tehát lehetetlen. A dalmát vasút huszonnégy millió előirányzatánál szintén kizártnak mondják, hogy a milliókat más célra fölhasználhassák.

Az államvasutak építkezése javában folyik. A preliminált tizenkilenc milliót jó részben fölemésztették. Fiumében a tárházak már jelentékeny mennyiségben elkészültek és az előirányzott 4,677,000 koronát elköltötték.

x Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság közgyűlése. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság a napokban tartotta Zichy János gróf alelnök elnöklésével ez évi rendes közgyűlését. Az igazgatóságnak ormódi Ormódy Vilmos vezérigazgató által előterjesztett jelentése szerint a társaság díjbevétele a lefolyt év ismeretes rendkívül kedvezőtlen gazdasági viszonyai mellett is mind egyik üzletágban emelkedett, tanúságul annak az osztatlan és változatlan bizalomnak, melyet a társaság ötvenöt évi munkásságával a magyar közönség legszelesebb rétegeiben vívott ki magának.

A tűzbiztosítási üzlet kár dolgában nem mondható ugyan kedvezőnek, azonban az 1911-iki abnormális évvel összehasonlítva, még lényegesen kevesebb kártérítést kellett a társaságnak teljesítenie, úgy, hogy ez üzletág kielégítő nyereséggel zárul. A jégbiztosítási üzletág lefolyása a múlt évben előfordult rendkívül gyakori és súlyos jégverések következtében, amelyek igen jelentékeny kártérítéseket igényeltek, veszteséges volt. A szállítványbiztosító üzletet a társaság a nemzetközi verseny túltengése folytán már évek óta csak szűkebb keretek között folytatja s az üzletág a társaság óvatos üzletpolitikája folytán ez évben is némi nyereséget

hozott. A betörésbiztosítási üzletágban szerzett kedvező tapasztalatok az üzletállomány fokozott fejlesztésére sarkalták a társaságot, ami az elmúlt évben is eléggé sikerült. Az életbiztosítási üzletág további fejlesztésére a társaság a lefolyt évben is kiváló gondot fordított s fokozott munkássága, valamint a biztosítási feltételeknél és díjtáblázatoknál életbeléptetett időszerű újítások következtében az életbiztosítási új szerzemények a pangó gazdasági helyzet és pénzügyi viszonyok dacára is túlhaladták az előző évi új szerzemények összegét. Noha a társaság gazdag tartalékainak elhelyezésére szolgáló elsőrendű értékpapírok tőzsdei árfolyama az általános, súlyos gazdasági helyzet folytán jelentékenyen alászállott, az esztendőközön át következetes előrelátással és óvatossággal külön e célra gyűjtött tartalék egy részéről az évi üzleteredmény mindennemű megterhelése nélkül is fedezetet nyertek a különben csak átmeneti jellegű árfolyamkülönbséti összegek. Az 1912. évi üzleteredmény a válságos gazdasági helyzet dacára is a legjobb, amely a társaság ötvenöt évi fennállása óta eddig elért. A zárószámadás 5,413.333 korona 26 fillér tiszta nyereséget tüntet föl s az igazgatóság indítványozta, hogy az alapszabályszerű levonás után fennmaradó 3,500.688 korona 21 fillérből részvényenként 800 korona, összesen 3,200.000 korona fizetessék ki osztalék gyanánt, a még rendelkezésre maradó összegből pedig az — alapszabályszerű 108.266 korona 66 fillér az idei hozzájáruláson kívül — további 100.000 korona a tisztviselői nyugdíjalap és az alapszabályszerű 541.333 korona 33 fillér ez idei hozzájáruláson kívül további 200.688 korona 21 fillér a külön tartalék gyarapítására fordíttassék. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóság indítványát elfogadta s a fölmentvényt az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak megadta. Jövőhagyta még a közgyűlés az igazgatóságnak és a választmánynak az alapszabályok értelmében közhasznú célokra fordítandó 27.066 korona 66 fillér fölosztása iránt való együttes javaslatát. Végül a felügyelő-bizottság tagjainak mandátuma lejárván, abba újból egyhangulag beválasztották: Berzevich Albertet, Burchard Bélaváry Konrádot, Németh Titust, Radvánszky Géza bárót és Uchritz Zsigmond bárót.

A budapesti gabonatőzsde.

Csendes irányzat mellett a malmok elég jó keresletet tanúsítottak, míg a kínálat ma gyengébb volt. A forgalomba került 26.000 mm. buza változatlan áron kelt el. Rozs szintén változatlan, zab szilárd, tengeri jól tartott.

Egy órákor zárulnak: Buza áprilisra 10.83, májusra 11.07, októberre 11.63. Rozs áprilisra 9.38, októberre 9.32. Zab áprilisra 9.28, októberre 8.42. Tengeri májusra 7.54, júliusra 7.74.

A budapesti értéktőzsde.

A montenegrói konfliktus miatt a spekuláció tartózkodóan viselkedik, mert félnek attól is, hogy Szkutari elesik. A kisebb elemek ugyan az üzlet elején vásárlásaikkal igyekeztek az árfolyamokat fenttartani, ami azonban csak igen rövid ideig tartott, mert a forgalom hiányában az árfolyamok lassankint elgyöngültek. A készáruipiacon a forgalom szintén gyenge volt. Az árak változatlanok. A járadékpiacon változatlan volt. A zárlat esőndes maradt.

Kötöttek: Koronajáradék 82.75. Osztrák hitel 637.25. Magyar hitel 811. Leszámitolóbank 511.25. Magyar bank 554.25. Jelzálogbank 437.50. Osztrák államvasút 707.75. Déli vasút 118. Budapesti közúti vasút 652.75. Budapesti városi vasút 365.25. Rimamurányi 720. Ált. köszén 1067. Salgótarjáni 747. Atlántika 437.50.

Felelős szerkesztő: Pásztor József.

Kiadótulajdonos: Várnay L.